

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Veersteeg 1b te Kerkdriel

Aanvullend onderzoek naar bunzing en steenmarter in het kader van de Wet
natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2022-333
Datum:	20 juli 2022
Samensteller:	[REDACTED]
Collegiale toets:	[REDACTED]
Opdrachtgever:	Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V.
Contactpersoon:	[REDACTED]

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	5
1.3 Beschrijving plangebied	5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden	5
1.5 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode onderzoek	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	8
2.3 Veldbezoeken	9
2.4 Specifieke omstandigheden	10
3 Resultaten	11
3.1 Bunzing	11
3.2 Steenmarter	11
3.3 Overige soorten	12
4 Conclusie	13
4.1 Bunzing	13
4.2 Steenmarter	13
4.3 Overige vogels	13
4.4 Vervolgstappen	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Veersteeg 1b te Kerkdriel is een bedrijfsperceel met champignonkwekerij gesitueerd (figuur 1.1). Op de planlocatie is een champignonkwekerij gesitueerd welke bestaat uit twee schuren. Naast de bebouwing is er ook een groenstrook aanwezig op de planlocatie. De delen rondom de bebouwing is volledig bestraat. De overige delen van de planlocatie betreffen een akkerland, een gazon en een weide. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de planlocatie te slopen en de groenstructuur te verwijderen ten behoeve van de bouw van 31 woningen.

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Veersteeg 1b te Kerkdriel.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Vleeshouwers & Knoops, 2022). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of essentieel leefgebied van bunzing en steenmarter niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V. heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn de bunzing en steenmarter aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied foerageergebieden, voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van voortplantings- en/of verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit twee schuren, groenstrook, gazon, akkerland en weide te Kerkdriel (figuur 1.1). Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Vleeshouwers & Knoops, 2022). In figuur 1.2 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van het plangebied.

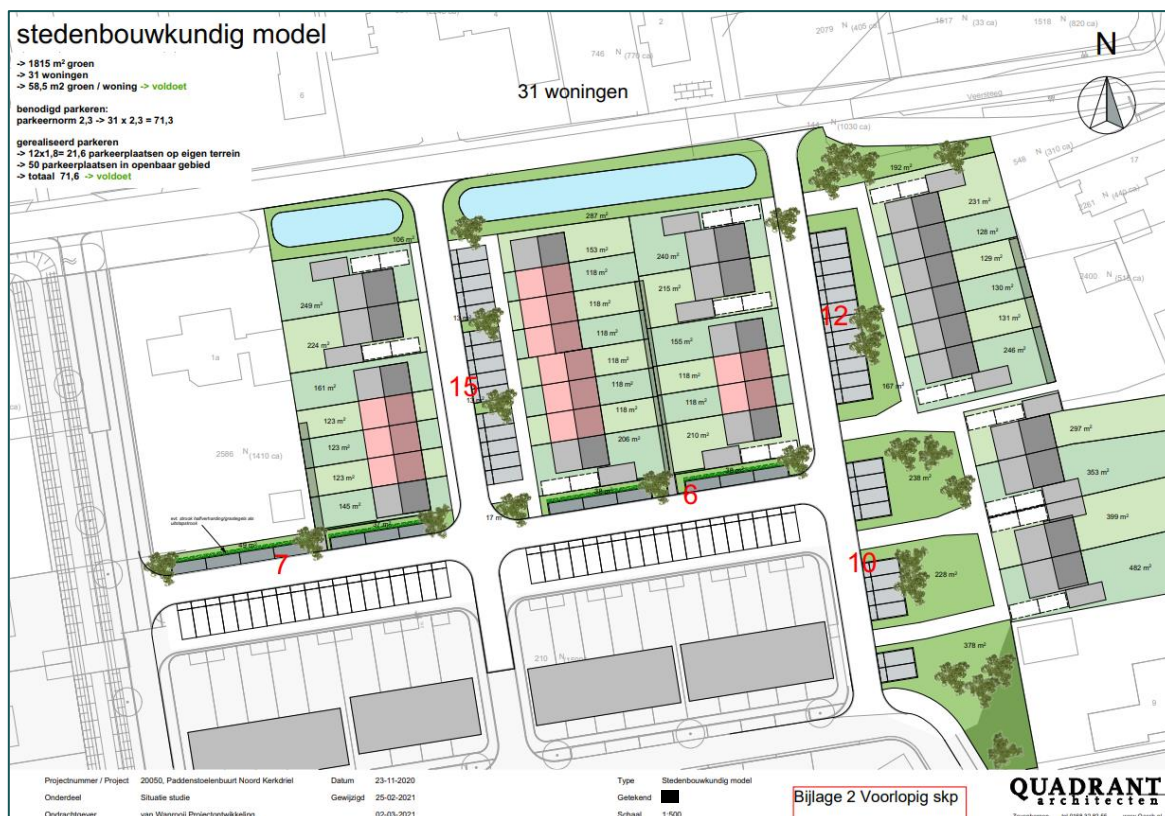

Figuur 1.2 De elementen in het plangebied betreffen twee schuren, bosschage, gazon, akker en weide.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V. is voornemens om op de planlocatie de schuren te slopen en de groenstrook kappen ten behoeve van 31 woningen. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer van hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.3 Visuele presentatie van de toekomstige situatie (bron: Quadrant Architecten).

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Vleeshouwers & Knoops, 2022) is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk voortplantings- en verblijfplaatsen aanwezig zijn van bunzing en steenmarter (tabel 1.1.). De groenstrook heeft mogelijk een belangrijke functie als, foerageergebied en/of rust- en voortplantingsplaats, voor de voorgenoemde soorten.

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten (Vleeshouwers & Knoops, 2022).

Soortgroep	Onderzoek nodig	Bescherming Wnb	Mogelijke functie plangebied
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Bunzing	Ja	Art 3.10	Verblijfplaatsen en
Steenmarter	Ja	Art 3.10	foerageergebied
Vleermuizen			
Amfibieën, reptielen en vissen			
Insecten en ongewervelden			
Vogels (Cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Figuur 1.4 De groenstructuur heeft mogelijk een essentiële functie voor bunzing en steenmarter.

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de bunzing en steenmarter valt onder de nationaal beschermde soorten. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wet nb, art 3.10 lid 1(b) (nationaal beschermde soorten)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a (bunzing en steenmarter) opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2023 zal de Omgevingswet in werking treden. Binnen de Omgevingswet blijft het beschermingsregime nationaal beschermde soorten onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de bunzing en steenmarter zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Handreiking voor kleine marterachtige (Bouwens, 2017) welke in dit onderzoek als leidraad is gebruikt voor de marterachtigen. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante handleidingen.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in de relevante aangereikte handleidingen.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Bunzing	Foerageergebied /Verblijfplaats	Maart – Augustus	Minimaal 6 weken inventariseren middels cameravallen en sporenonderzoek.
Steenmarter	Migratieroute/ Foerageergebied /Verblijfplaats	Maart – Augustus	Minimaal 6 weken inventariseren middels cameravallen en sporenonderzoek.
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen de planlocatie is het aanvullend onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische locaties van het plaatsen van de camera's en het zoeken naar sporen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van groenstructuren, watergangen, verlichting en diverse typen van bebouwing.

Om de aan- of afwezigheid van bunzing en steenmarter vast te stellen zijn 2 cameravallen ingezet (figuur 2.1). De onderzoeksmethoden zijn geplaatst op 'kansrijke' locaties als houtstapels en dichte vegetatie in de groenstrook (figuur 2.2). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 1 juni 2022 t/m 14 juli 2022, gedurende een aaneengesloten periode van 6 weken.

De camera's zijn geplaatst in de bosschage bij een houtstapel en onder dennenbomen. Middels een paal die de grond in is gegraven en een boomstam zijn de camera's vastgezet en gericht op verschillende oriëntatiepunten (figuur 2.3).

Naast het plaatsen van wildcamera's is tijdens elk veldbezoek specifiek een sporenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen en/of verblijfplaatsen. Dit betreffen sporen als latrines, prooiresten, prenten en vraatsporen.

Figuur 2.1 Overzicht van de locaties van de cameravallen en kijkrichting.

Figuur 2.2 De cameravallen die geplaatst zijn voor het onderzoek.

2.3 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door een ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2).

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum
Marter	Camera's uitzetten / sporen zoeken	1	01-06-2022
Marter	SD kaarten en batterijen wisselen / sporen onderzoeken	1	14-06-2022
Marter	SD kaarten en batterijen wisselen / sporen onderzoeken	1	30-06-2022
Marter	SD kaarten en sporen onderzoeken/camera's weghalen	1	14-07-2022

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Bunzing

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn geen waarnemingen van bunzing op de wildcamera's vastgelegd, tevens zijn er geen sporen waargenomen.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen gevonden of sporen als latrines, uitwerpselen, prooiresten of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan. Derhalve is er geen sprake van een rust- en/of voortplantingsplaats op de planlocatie.

Functioneel leefgebied

Wegens het ontbreken van camerabeelden van de bunzing en ontbreken van sporen is er geen sprake van essentieel leefgebied van bunzing op de planlocatie.

3.2 Steenmarter

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn geen waarnemingen van de steenmarter vastgelegd op de wildcamera's.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen aangetroffen of sporen als latrines, uitwerpselen, prooiresten of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan. Derhalve is er geen sprake van een rust- en/of voortplantingsplaats op de planlocatie.

Functioneel leefgebied

Wegens het ontbreken van camerabeelden van steenmarter en ontbreken van sporen is er geen sprake van essentieel leefgebied van steenmarter op de planlocatie.

3.3 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. De volgende soorten zijn waargenomen op de wildcamera's: ekster, heggemus, huiskat, merel en tjiftjaf (figuur 3.1). Tevens is er een nest van een merel aangetroffen in de groenstrook.

Figuur 3.1 Op de cameravallen zijn verscheidende vogelsoorten en huiskatten waargenomen. Hierboven is een ekster afgebeeld.

4 Conclusie

4.1 Bunzing

In de periode juni - juli 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van bunzing in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking bunzing (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen individuen en/of sporen van kleine marterachtigen aangetroffen binnen het plangebied. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is derhalve niet benodigd.

4.2 Steenmarter

In de periode juni - juli 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenmarter in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen individuen en/of sporen van steenmarter aangetroffen binnen het plangebied. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is derhalve niet benodigd.

4.3 Overige vogels

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot bunzing en steenmarter. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in het plangebied. Er is in totaal één nest van een merel aangetroffen binnen het plangebied. Met betrekking tot de overige waargenomen soorten is geen sprake van overtreding, mits de werkzaamheden opgestart of uitvoert worden buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

4.4 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de beoogde ruimtelijke ingreep is geen ontheffing Wnb nodig.

Bronvermelding

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

B.C.E. Vleeshouwers & D.F. Knoop, 2022. Quickscan Wnb aan de Veersteeg 1b te Kerkdriel. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Bijlagen

Bijlage 1 Bunzing

Bijlage 2 Steenmarter

Bijlagen

Bunzing

De bunzing behoort tot de kleine marterachtigen (figuur 2). Deze soort is sterk gebonden aan kleinschalige landschappen met afwisselende structuren als houtwallen, bosschages, begroeide oevers, weides en parken. Afwisselende structuren bieden voldoende dekking en voedsel en zijn van groot belang bij de migratie. De bunzing is een roofdier die vaak dag en nacht actief opzoek zijn naar voedsel als kleine zoogdieren, amfibieën en (jonge) kleine vogels. Naast de belangrijke functies als dekking, voedsel en verspreiding moet een geschikt leefgebied ook voorzien in rust- en voortplantingsplaatsen. Droge plaatsen als oude hopen, houtstappels, holle bomen, takkenrillen, strobalen, puinhopen en ook oude schuren en stallen bieden geschikte rust- en voortplantingsmogelijkheden. De voortplantingsperiode van de soorten liggen tussen circa medio april en juni, dit is dan ook een actieve periode van kleine marterachtigen (Bouwens, 2017; Zoogdiervereniging, 2022).

Figuur 1 Links de bunzing, midden de wezel en recht de hermelijn (bron: © Zoogdiervereniging).

Steenmarter

Het voorkeurs habitat van de steenmarter betreft een kleinschalig parklandschap (figuur 3). De soort wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Geschikte leefgebieden bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. In het bijzonder heeft de steenmarter een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen als groenstroken, heggen, houtsingels, greppels en bermen die kunnen dienen als foerageer- en jachtgebied van belang (Zoogdiervereniging steenmarter, 2022).

Figuur 2 De steenmarter (bron: zoogdiervereniging.nl).

**BLOM
ECOLOGIE**

Vereniging voor natuur en samenleving

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl